

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára . . . . . 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kínestár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségén kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Vasutügy.

A szentes-h.-m.-vásárhelyi vasutépítési ügy a legutóbbi időben élénken foglalkoztatja úgy a nevezett városok illetékes köreit, mint a közbeeső községek előjáróit, a vármegyét, a vidék közügyeivel foglalkozókat, avagy azok iránt érdeklődőket, csak a jelzett vasutvonal előmunkálataira jogot nyert gróf Bethlen Márkus hallgat, ő nem ad életjelt.

Hirlett, hogy ma-holnap jő, összehívja az érdekeltségi gyűlést, sőt voltak, kik elhitték, hogy rajta lesz a nemes gróf azon, hogy jövő évi termésünket már vasuton szállíthassuk, már mint mi, kik ma napság a vasut áldásaiban nem részesülünk.

Hónapok multak el, mióta gróf Bethlen a leendő érdekeltséget képező városokat, községeket beutazta, értekezett külön-külön minden érdekeltségi egységgel, tapasztalhatta: hogy e vidék lakossága hajlandó a célszerű eszme keresztül viteléhez szükséges áldozat meghozatalára, észlelhette, hogy Magyarország e részét lakó nép nem riad vissza költségektől, nem vonakodik cselekedni, hahogy jól fölfogott érdeke tette hívja, csak egyet nem vett számításba, azt tudni illik: hogy e vidéken lakó nép önmaga, vezérférfia pedig különösen a műveltség más fokán állanak, mint némely erdélyországi vidék lakosai, hogy itt nem vakon követik a magas avagy főrendű állású egyénekét, hanem számolnak, gondolkodnak és a jónál ha jobbat találnak, azt iparkodnak érvényre emelni. A gróf ur kívánalmait a leendő érdekeltség józan észszel nem teljesíthette és így beállott a semmittevés. Azonban hála az égnek, kivételkép ez ügy — a vasutügye — nem aludt el.

Szentes város vasutügyi végrehajtó bizottsága e hó 8-án tárgyalta gróf Bethlen megkeresését s kimondotta: „hogy az ily módon kezdett vasutépítés törekvésében nem bizik és annak támogatásához semmivel nem járul.” Ugyanaz alkalomból indítvány tétetett: „vegye Szentes e vonalképitését a kezébe, kérjen Szentes építési engedélyt és építse ki ezen vonalat Csongrádmegye, Szegvár, Mindszent, Hm.-Vásárhely hozzájárulásával.”

Kimondotta Szentes város vasutépítési végrehajtó bizottsága, hogy Bethlen-féle törzsrészvényeket nem vásárol, de oly alakban, mint az indítvány tétetett, nem 50, de 100 ezer frttal is hozzájárulhat Szentes a vasut építéséhez, mert ugymond a „Szentesi Lap” 47. számának vezércikkirója: „ez esetben városunk lenne az engedményes és a vasutnak főtulajdonosa Kun-Szent-Mártontól Hód-Mező-Vásárhelyig.”

Hogy Szentes kérje a vasut építésére az engedélyt, az ellen nekünk semmi kifogásunk nincs, nem is lesz, hogy kiépíttessék a vonal, óhajtjuk, kívánjuk, ámde hogy Szentes legyen az építendő vonal főtulajdonosa, övé legyen a részvények kibocsátásának joga és

ezek finanszírozásával járó óriási előny, az ellen van és lesz nemcsak Mindszontnek, de Csongrádvármegyének, Szegvár és Hm.-Vásárhelynek is szava.

Hogy mikép vélik a szentesiek városuk „anyagi boldogságát” megteremteni a tett indítvány keresztülvitele által nem tudjuk, de föltételezzük, hogy szentesi szomszédaink nem hiszik talán, hogy a leendő érdekeltség minden tagja megszavazza azt Szentesnek, mit Bethlen Márknak megtagadott?! Nem hiszik talán, hogy a magas kormány, Csongrádvármegye külön-külön 150—200 ezer forinttal járulván e vonal építéséhez, Szentes fogja azok számára a részvényeket kibocsátani, a pénzt finanszírozni, avagy Hm.-Vásárhely 200 ezer forintot fordítván az összeköttetésre, Szentesre bizza az ügy keresztül vitelét, a kereskedelmi ügyletek lebonyolítását?

Mindszent-Szegvár is képesek lesznek a szükséges pénzüsszegeket megteremteni, talán jutányosabban, mint Szentes, de mindenestre oly olesón. Ne akarjunk lehetlent, ne kívánjunk olyat másnak, mit önmagunknak nem szeretnénk.

Egy hazának fiai, egy vármegyének lakói vagyunk, jó szomszédok voltunk vészen viharban, akkor legyen meghasonlás közöttünk, midőn a békés fejlődés egyik főfaktorát akarjuk létesíteni?

Nem úgy.

Vállvetve, egyesült erővel dolgozzunk fáradjunk azon, hogy vidékünk a vasut áldásaiban részesüljön.

Közig. bizottsági ülés.

Csongrádmegye közig. biz. f. hó 17-én tartotta Stammer alispán elnöklété alatt nov. havi rendes ülését. Az ülésnek jelentékenyebb tárgyai voltak:

Balogh János árvaszéki elnök előterjesztése azon abnormis helyzet ellen, hogy Dorosma városban Zádori Károly jegyző hanyagsága miatt az 1877. évi XX. t.-cikk rendelkezése ellenére a haláleset-felvétel és a hagyatéki leltározás évek hosszú során sem teljesítettik. 1875., 1878., 1880., 1882., 1883., 1885-ik évekről nincsenek beterjesztve hagyatéki leltárak s az elnök konkrét eseteket említ föl, a mikor a kiskorúak érdekei teljesen elhanyagoltatnak és a rokonok rossz indulatának vannak kiszolgáltatva. Az átgondolt és szépen kidolgozott jelentést nagy figyelemmel hallgatták a bizottság tagjai s a jelentés mellett Stammer alispán és Kiss Zsigmond melegen szólottak. Határozatilag kimondatott, hogy e tárgyban erélyes intézkedést kell tenni, előbb azonban a jelentés nyilatkozat tételre Zádory jegyzőnek kiadatott.

Csany község elyzete, ha oly elszomorító nem volna az eset, igazán tragikomikusnak lenne nevezhető. A plébános és a jegyző közötti egyenetlenség még mindig tart. A plébános följelenti a jegyzőt és fegyelmi eljárást sürget. A jegyző sem rest, följelenti a plébánost és fegyelmi uton kívánja elmarasztaltatni. Egy ilyen ügy filkerült a közoktatásügyi miniszter elé is, a mit most olvastak föl és az eredmény az, hogy a

plébánost a váci püspök meg fogja dorogálni.

A szentesi ref. egyház kérelme a temetőhöz vezető vasuti átjáró készítése tárgyában a városhoz pártolólág visszaterjesztetik.

Tóth János megyei főjegyző ellen tiltott ügyvédek miatt dr. Mátéfi Ferenc ügyvéd följelentést tett, a mit a köz. bizottság multkor elutasított. Most fölebbezést adott be, a mely az iratokkal a miniszteriumhoz fog fölterjesztetni.

A kir. adófelügyelő jelentéséből kitünik, hogy

I. Egyenes adókban
1886. év végen maradt hátralék . . . . . 107,041 frt 09 $\frac{1}{2}$ kr.
1887. évi egész évi ki-
rovás . . . . . 588,711 frt 02 kr.
Utólagos szaporodás . . . . . 3,641 frt 85 kr.
Előir. összesen . . . . . 699,423 frt 97 $\frac{1}{2}$ kr.
Levonva az utólagostörleszt . . . . . 8,130 frt 80 kr.

Maradt helyesbit. tartozás 691,293 frt 17 $\frac{1}{2}$ kr.
Erre befolyt január 1-től
összesen . . . . . 464,179 frt 95 kr.

Maradt október hó végével hátralék . . . . . 227,113 frt 22 $\frac{1}{2}$ kr.

F. év okt. hóban befolyt 56,682 frt 31 kr.
Mult évben hasonló időben 32,532 frt 13 kr., tehát több az eredmény: 24,150 frt 17 $\frac{1}{2}$ krral.

II. Körös-Tisza-Maros szab. tőketörlesztés és költségjárulékokban mult év végével maradt hátralék . . . . . 4,420 frt 62 $\frac{1}{2}$ kr.
F. évi október hó végéig esedékes . . . . . 83,674 frt 35 kr.

Összesen . . . . . 129,878 frt 98 $\frac{1}{2}$ kr.

Erre befolyt összesen . . . . . 91,991 frt 46 $\frac{1}{2}$ kr.

Hátralék folyó évi október hó végével . . . . . 37,887 frt 52 kr.

A közlekedési miniszter Tápió község postáját be akarja szüntetni, mert az állam rá fizet. Fölterjesztés intéztetik e szándok ellen, a melyben hangsúlyozva lesz, hogy a posták nem azért létesíttetnek, hogy az államnak hasznot hajtsanak, hanem inkább közadminisztráció és nemzetgazdasági szempontból.

A kir. főmérnök jelentése kapcsán a dorosmai országot kikövezését illetőleg kimondatott, hogy a szerződést a város a vállalkozóval kösse meg s azt haladéktalanul terjessze be jóváhagyás végett.

A szentes-szegvár-mindszenti münt létesítése iránt tett eddigi intézkedésekről a főmérnök jelentést terjeszt be s határozatilag kimondatott, hogy a tervek elkészítendő, erre a célra, három hónapi időtartamra, egy napidíjas mérnöknek alkalmazása megengedtetett.

Mindszent község szervezeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

196. § A jelen fejezetben megállapított fizetések közül a törvény- vagy másodbíró fizetéséből 50 frt, a közpénztárnok fizetéséből 200 frt, az I. aljegyző fizetéséből 200 frt az I. Függlékben szervezett váltásági pénztár terhére esik. Következés-kép a költségvetési előirányzatban a tör-

vény- vagy másodhíró fizetése 150 frttal, a közpénztárnok fizetése 200 frttal, az I. aljegyző fizetése 400 frttal leendő fölveendő.

Magától értetik, hogy a midőn az I. Függelék szerint a váltási pénztár különleges állása megszűnik s az a közpénztárba olvad be: az itt megnevezett hivatalnoknak a jelen fejezetben megállapított egész fizetése a közpénztár terhére fog esni.

197. §. Az előjáróság, segéd-, és kezelő-személyzet úgy a szolgáló-személyzet tagjai, a jelen szabályrendeletnél fogva, hivatalos hatáskörükbe tartozó, vagy közgyűlési határozattal ezután oda utasítandó teendők teljesítéseért jutalmat senkitől nem kérhetnek és el nem fogadhatnak; a községtől külön jutalom díjakat nem követelhetnek.

198. §. A jegyzőnek a 194. §-ban meghatározott készpénzbeli fizetésén túl javadalmazását képezi az eddig is, e célra szolgált egy telek föld haszonélvezete és természetbeni lakás.

II. FEJEZET,

Napidijak.

199. §. Hivatalos kiküldetés és magánosok ügyében tett hivatalos utazások alkalmával a községi képviselők, előjárók, segéd- és kezelő-személyzet tagjai, úgy a szolgálók, ha az eljárás a község belterületén kívül, vagy annak belterületén ugyan, de a jelen szabályrendeletben körülírt munkakörön túl teljesítettik, napidijakat számíthatnak föl.

200. §. A napidijak felszámítására nézve a következő szabályok állapíthatnak meg:

1-ször. A felszámítás az elindulás idejétől a visszaérkezés idejéig eszközölhető, ha az elindulás és visszaérkezés a nappali órákban történik, a díj az illető egész napra felszámítható, ellenben éjjeli indulás esetében csak a következő reggeltől, éjjeli érkezés esetében pedig csak az előbbi nap estéjéig lehet a díjakat követelésbe tenni.

2-ször. A kiküldöttek a napidijon fölül csak a szoros értelemben vett utiköltségeiket számíthatják föl, az utiköltség alatt értetik:

a) a használt fogat bére;

b) a vasuton vagy gőzhajón utazás esetében a kiszállításért fizetett tarifaszzerű összeg és pedig a képviselők, előjárók, a segéd- és kezelő-személyzet tagjai vasuton a II., gőzhajón az I.; szolgálók vasuton a III., gőzhajón a II. díjat, valamint vasuti vagy gőzhajó állomásokig, vagy azoktól a szálló helyekig a bérkocsi díjat számíthatják fel;

c) vendéglői vagy magán szállás-bér számla alapján, ellenben étkezési költség, ajándék és bármi ilyenmü kiadás nem érvényesíthető.

3-szor. Oly kiküldetéseknel, melyeknek teljesítésére fogat használandó, mindig a község fogatait kell alkalmazni. A község fogatainak másrendű elfoglaltatása esetében lehet csak a bíró jóváhagyása mellett más fogatot használni. Ily esetben a lovak élelmezéséért és helyért fizetett összeg, mint utiköltség, számítható föl.

201. §. A napidij és utiköltség rendes költségjegyzék útján vehető igénybe. E költségjegyzéken kitüntetve kell lenni. 1-ször. A kiküldést tartalmazó felsőbbhatósági, bírói, tanácsi, vagy közgyűlési határozat számának és keltének.

2-ször. Az elindulás és visszaérkezés idejének.

3-szor. Egy nap és a kiküldetésben eltöltött egész időre járó napidij mennyiségének.

4-szer. Az utiköltségeknek címük és összegük szerint.

5-ször. A költségjegyzékben fölzártított időnek, kiküldetésben tett eltöltését, az illető hivatalbeli főnök, vagy a bíró igazolja.

202. §. A napidijakra nézve 3 osztály állapítatik meg, melyeket a következő táblázat mutat ki:

Község	A község belterületén		A község külterületén		Más községi városban		Budapest, Szentgyörgyvárosban	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
I. Képviselők, előjárók, segéd- és kezelő-személyzet tagjai és szolgálók	1	—	1	50	2	—	5	—
II. Képviselők, bíró, törvény- vagy másodbíró, jegyző, aljegyzők, községi orvos	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Az előjáróságnak az I. osztályba nem sorozott tagjai, továbbá segéd- és kezelő-személyzet tagjai, m. imokók, végrehajtók, asztalészo és borbély	—	—	—	—	—	—	—	—
Stoigák	—	—	—	—	—	—	—	—

203. §. Ha a kiküldetés más községi hatóságnak megkeresése folytán, a megkereső község érdekében, annak pénztára terhére történt, a fentebbi 202. §-ban meghatározott napidijon fölül az I. fokozat alá esők részéről még 1 frt, a II. fokozat alá esők részéről 50 kr, a III. fokozat alá esők részéről pedig 30 kr pótlék követelhető.

(Folyt. köv.)

Felhívás.

Az „Orsovai magyar nyelvterjesztő Egyesület“ felhívását az alábbiakban közöljük, arra t. olvasóink figyelmét felhívjuk azzal, hogy a belépni óhajtók szerkesztőségünkben jelentkezhetnek. Az alapszabályok rövid kivonata a következő:

Kivonat az alapszabályokból!

4. §. Az egyesület tagjai nemzetiségi, valas és nemi különbség nélkül tiszteletbeli, örökös-, rendes- vagy pártolótagok.

Tiszteletbeli-tagok azok, kiket a közgyűlés a magyarnyelv terjesztése körül szerzett kiváló érdemeikért azzá választ.

Örökös tagok azon hatóságok, testületek vagy egyesek, kik az egyesületi alaptőke gyarapításához legalább 100 azaz száz frtnyi összeggel járulnak.

Alapító tagok mindazon rendes tagok, kik az egyesület alaptőkéjéhez 10 azaz tíz frttal járulnak.

Rendes tagok azok, kik az egyesület céljára évenként öt forintot és egyszersmindenkorra egy forintot, mint beiratási díjat fizetnek.

Pártoló tagok azok, kik az egyesület pénztárába évenként 1 frtot fizetnek.

5. §. Az örökös és alapítótagok által egyszersmindenkorra befizetett összegek az egyesület alaptőkéjét képezvén, gyümölcsözőleg elhelyezendők és csak az ebből befolyó kamatok használhatók fel az egyület céljaira.

A felhívás a következő:

Szeretett polgártársak!

Epedő lélekkel vártuk a mai napot, a mi-

dőn honfitársainkkal hazánk e végső fontos határvárosából, örömtelt kebellet tudathatjuk: Ime itt van 15 évi sáfárkodásunk gyümölcse, az anynyi kitarással és erélyvel, valamint kiváló tapintattal és óvatossággal kivívott győzelem: az „Orsovai magyar nyelvterjesztő egyesület“!

Hogy mit és mennyit jelentenek e szavak, azt minden hazafi átérezni fogja.

„Meleg szeretettel függj a hon nyelvén; mert haza, nemzet és nyelv, három egymástól elválhatatlan dolog, s ki az utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog!“

Városkánk és vidékünk sokkal szegényebb, mintsem egy ily irányu egyesület magasztos céljait tökéletesen érvényesíteni képes volna; kötelességünknek tartjuk tehát ma — midőn a talaj a magyar állameszme és cultura terjesztésének, lelkes és buzgó honfiak szenvedélytelen és minden tünetést kerülő működése által egyengetve van — honfitársainkat arra felhívni: miszerint nyujtsanak segédkezet e szép és üdvös cél sikeres elérésére és csoportosuljanak minél többen a hazaszeretet és a magyar cultura igéit hirdető zászlaja körül, hogy együttesen működve, a magyar érdek által követelt célirányos magasztos feladatunkat annál inkább elérhessük.

Bizunk szeretett hazánk nemtőjében, hogy eme óhajunk rövid idő múlva megvalósuland.

Orsován, 1887. évi május hó 30-án.

Hazafiai üdvözléssel

Az „Orsovai magyarnyelvterjesztő Egyesület“ nevében

Freyler Ignác,
elnök.

Hadadi Kovácsy Dezső,
titkár.

Kereskedelmi muzeum.

— Első közlemény. —

A hazai ipar és kereskedelem előmozdítására újabban létesített intézményeink közül talán egyik sem bír olyan jelentőséggel, mint a fővárosban „Kereskedelmi muzeum“ cím alatt rendezett hazai termékek állandó kiállítása.

Szembeötlő mindjárt az az örvendetes haladás, melyet a muzeum a gyakorlati találmányok terén fölmutat. Főként nagy a száma a kiállításban azoknak a célszerű újításoknak, melyeket Benedek Lajos és társai szabadalmi irodája (muzeum-körut 10. sz.) szabadalmazott, mely irodát a keresk. miniszter a hazai földalálók figyelmébe ajánlott.

A muzeum célját, a termelő és vevő közönséget egymással érintkezésbe hozni, előmozdítani óhajtván, e közlemény rövid keretében megismertetni kívánjuk azokat a főbb cégeket, illetve ipari és kereskedelmi cikkeket, melyek a vidéki közönség szempontjából is különösebb figyelmet érdemelnek.

A férfi divatáru cikkek osztályban kétségtelenül az első helyet foglalja el Várady Béla tekintélyes kereskedő kishid utcai nagy raktárának gyönyörű kiállítási csoportja. Meglátszik rajta a sikk, az esprit és az, hogy az előkelő világ legkedveltebb szállítója. Az egyik szekrényt csaknem kizárólag híressé vált védjeggyel ellátott gomblyuk nélküli fehér és színes patent ingei — melyek Budapesten kizárólag Várady-nál kaphatók — foglalják el, s melyek már a téli és a tavaszi idényre rendkívül praktikusnak vannak módosítva. Ez ingek páratlan kedveltségnek örvendenek nemcsak az előkelő körökben, melyek ez ingeket azonnal fölkarolták, hanem a polgári osztályban is, melynek olcsóságuk miatt (2 frt 50 krtól feljebb) szintén könnyen megszerezhetők, sőt már a külföld figyelmét is magukra vonták. Ott vannak továbbá kiállítva a legkülönbébb férfi divatickek mellett Várady egyéb fehérneműi törvény által védett gyönyörű izléses mintákkal, melyek csak nála kaphatók.

Következnek azután elegáns ruházati cikkei a legfinomabb angol cilindertől, a zsebre dug

ható meleg utazó-sapkáig; tiszta angol szövétlőkifogástalan szabású öltözetek, melyek mérték után készülnek; finom sétabotok, esernyők, takarók, uti ruhák, angol keztyűk, vadászöltözetek, rtb. oly kivitelben, mint az a fővárosban csak Váradnál található.

Érdekes csoportot képez a vasipari szakaszban Svadló Ferenc ismert fővárosi mű- és építő lakatos alsó erdősor 3. sz. alatti gyárának kiállítása. E csoportból mindenekelőtt fölemlítendő Blazicek és Brecka-féle elismert töltőkályhája, mely e téren a legjobbnak mondható. A fővárosi mérnöki hivatal e rendszerrel két hóig tartó kísérletet tett s 135 kőszénrel és kokszzsal eszközölt fűtési próba után megállapította, hogy ez a rendszer a legjobb és szerkezet tekintetében páratlan. E kísérletnek az volt az eredménye, hogy e kályhákból, — melyek minden nagyságban és árban, szellőző készülékkel vagy a nélkül, valamint légfűtésre is kaphatók — aránylag rövid idő alatt több mint 6000 darabot adtak el s úgy a főváros, mint a vidéken számos nagy középületet és bérházat szereltek föl vele. Svadlónak szabadalmazott Stauer-féle kéménytoldaléka szintén nagy érdeklődés tárgyát képezi. E kéménytoldalék, melyet az orsz. iparegyesület szakbizottsága 3 év előtt megvizsgált és kitűnőnek talált, a kűrtőben állandó léghuzamot biztosít, megakadályozza a füst visszszaverődését még a legnagyobb viharban is s e mellett a legjobb szellőző szerkezetet képezi. Alkalmazható bármely régi kéményre és ára aránylag csekély, minélfogva nagy kedveltségnek örvend. Svadlónak zajtalan, önmagukat fölvezető zárrudonnyi hullámos acélbádogból, különösen a fővárosi kereskedővilág előtt sokkal kedveltebbek és ismeretesebbek, semhogy ezekről külön szólni szükséges volna. Az épület és műlakatos szakmába vágó mindennemű munkákban pedig elismert tekintély, kinek gyára a legversenyképesebbek közé tartozik. Svadló ur szívesen ad minden szakmájába vágó ügyben bárkinek bővebb fölvilágosítást.

A Schlick-féle gépgyár és vasöntő részvénytársaság egyike azon hazai ipartelepeknek, a melyekre minden magyar büszke lehet, mert e gyár a magyar iparnak még a külföld előtt is tiszteletet szerez. E nagy gyáripari telep, sokoldalúságánál fogva a keresk. muzeumnak több osztályában szerepel. Az egyik oldalon bronzöntő műhelyének gyönyörű művei vannak kiállítva, s másik oldalon nagyszabású építészeti vasszerkezeteinek egyes részei láthatók, melyek különben a kiállítási iparszarnokban, melyet szintén e gyár készített és állított fel, a legnagyobb méretekben és legméltóbban vannak bemutatva. Majd rácsozatok, mintaszerű istálló berendezések, építészeti és díszítési horgonymunkák és a miben e gyár az országban egyedül áll, gazdasági gépek következnek mintaszerű szerkezetben és kivitelben. Jelenleg a takarmány készítő gépek és a híres Schlick-féle egy- és többvasú ekék kötik le különösen a muzeumot látogató gazdák figyelmét. Szecska-, répavágó és zuzó gépei, kukorica-morzsolói, csöves tengeri-darálói a legkisebbtől a legnagyobbig s a legkülönfélébb árakban sorakoznak a megelőző tárgyakhoz s ekéi, melyek már vagy 30 versenyen első díjat nyertek, itt is méltó érdeklődést keltenek. E gyár készítményeiről különben a gazdagon illusztrált árjegyzék ad bővebb fölvilágosítást.

A bőripar csoportban Schmidt Adolf és társa kerepesi ut 64 sz. a. m. kir. szabad. bőrgyárának készítményei kötik le figyelmünket. E gyár, mely egyike hazánk legnagyobb ipartelepeinek, nemcsak idehaza, hanem egész Európában ismeretes. Budapesten kívül Nagy-Bosnyában, továbbá Bécsben és Münchenben is kiterjedt gyárakkal bír. E cég az egyedüli az országban, mely a bőrt cserhajjal cserzi, a mi annak sokkal nagyobb tartósságot, szilárdságot

és ruganyosságot kölcsönöz, mint a fenyőháj, melyet a többi gyárak használnak. A gyár hadfelszereléssel is nagyban foglalkozik. Nagy súlyt fektet továbbá a gépszij-gyártásra és e tekintetben valóban kitűnő produkál. Gépszijait a legjobb szinből készíti, még pedig egyenlítő, ragasztva, nyomva, varva és szegecselve a legolcsóbtól a legjobb minőségig, mire nézve a gyár árjegyzéke bővebb felvilágítást nyújt. Gazdáink gőzcséplőgépszijaiknak szükségleteit leginkább e gyárból fedezik, mely az úgy nevezett blank bőr előállítására is nagy súlyt és gondot fordít.

Az élelmi cikkek osztályában meszsze kimagasló egy tetszetős piramis, a melyen Szalády Antal jóhírű pótkávégyárának készítményeinek kiállítva. Szalády, a ki mai napig az egyedüli számbavehető pótkávégyáros hazánkban, a legutóbb Erdélyben megtartott deési iparkiallításán kitűnő elsőrendű gyártmányáért az arany díszoklevelet nyerte el. Soha bíráló-bizottság ítélete igazságosabb nem volt, mert eltekintve attól, hogy Szaládynak köszönhető a pótkávégyártás bevezetése Magyarországon, gyártmányai a legtekintélyesebb szakértők és orvosok nyilatkozatai szerint ma a legjobbak és a legegészségesebbek. Szalády nem követi mások példáját, kik nagyhangú hirdetésekkel és amerikai reklámokkal igyekeznek vevőket szerezni, mert nagyszámu vevőit kizárólag kitűnő gyártmányának köszönheti. „Hungária” gyógykávéjét mindazok előszeretettel fogyasztják, kiknek az izgató mokka árt, mert e kávé kitűnő táperővel bír s csersavtartalmánál fogva minden gyomorba és a gyomortól eredő bajoknál biztos és állandó javulást eredményez. Szalády pótkávéja pedig úgy zamatjánál, mint tiszta alkatrészeinél fogva fölülmul minden más pótkávé s a mi fő, mindig fris minőségben állítatik elő és küldetik szét.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Esküvő.** Horváth Ilonka kisasszonyt, boldogult Horváth Ferenc volt megyei árvaszéki elnök kedves leányát, f. hó 22-én, kedden vezeti oltárhoz Szegváron Nagy Sándor, a gróf Károlyi László uradalom fiatal ispánja.

— **A „Csongrád megyei kör”** e hó 12-én tartott alakuló közgyűlésén a kör tisztikara a következőkből alakult meg. Elnök: Nagy Sándor joghallgató, alelnök: Károlyi Mór o. h. titkár: Molecz Károly j. h. jegyző: Szatmáry Ernő j. h. pénztáros Szabó Lajos j. h., háznagy: Gálffy Sándor b. h. Bizottsági tagok: Pokomándy István j. h., Joó Károly m. h. és Lövy Henrik j. h. lettek.

— **Halálozás.** A tápéi kerület országgyűlési képviselőjét Novák József urat súlyos csapás érte; e hó 11-én Berta leányát rövid szenvedés után kiragadta a kérlelhetlen halál a szerető szülők és testvérek köréből. A gyászoló család égő sebeire csepegtessen gyógyírt a mindenható, enyhítse fájdalmukat az általános részvét, az ártatlan gyermek hantjai fölött lengjen örök béke! A család által kiadott gyászjelentés a következő: Novák József és neje szül. Götz Adél a maguk, valamint gyermekeik Margit, Olga, Rózsika és Lajoska nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik szeretett gyermekük, illetve testvérük Novák Bertának folyó hó 11-én reggeli 4 órakor, 4 éves korában, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A kedves kis halott hült tetemei f. hó 12-én délelőtt 11 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s az algyői sírkertben örök nyugalomra kísértetni. Béke a korán elhunyt poraira! Algyő, 1887. évi november hó 11-én.

— **Állami birtokok eladása.** A m. kir. pénzügyminiszterium 56,320. számú intézkedése folytán a Torontál- és Bács-Bodrogmegyékben fekvő összes állami birtokok és regáljogok eladatnak.

Az eladások zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján eszközöltetnek. Az ajánlatok 50 kros bélyeggel látandók el, melléklendő a kikiáltási ár 10 százaléka, ugyancsak leteendő a bánatpénz a szóbeli árverésnél is. Az eladandó birtokok és jogok jegyzéke a közháznál megtekinthetők. A föltételek pedig a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál és az illető ispánságoknál megtekinthetők.

— **Elöléptetés.** Pallavicini Sándor őrgrof ur legutóbbi itt tartózkodása alkalmából többeket tisztjei közül előléptetett. A névsort nem közöljük, de regisztráljuk e hirt, mert jelét adja a főúr kegyességének, jószívűségének, őt kisérem kötelezi az előléptetés fogadására, tetemes fizetés javításokkal járván az előléptetés.

— **Ártézi-kut Szegeden.** Alig készült el az első ártézi-kut Szegeden és szolgáltat kitűnő minőségű vizet naponként 500,000 liter mennyiségben a város lakóinak, már is a 2-ik kut furatását határozták el. A 2-ik kut költségei részbeni fedezésre az igazságügyi minisztert keresi meg Szeged város tanácsa, mert a kut a „mars” tere tervezetvé, az állami börtönhöz szükséges viz szállítási évi 2000 frt költség az új kut létesítése által jövőre megszüntethető volna. Vidékiünkön több ártézi-kut építettett rövid időn és egészen divattá lesz ártézi vizet inni, no ez oly divat melyért, ha bármely város avagy község divatozik, megróvni nem lehet, nem kell egy közületet sem.

— **Állami mércék.** A szegedi folyammérnökség Csongrádtól Titelig a Tisza folyón állami vízmércéket (ugyan ki fabrikálta ezt a szót?) fog beállítani. Káló Gyula kir. mérnök e célból Szentesen is járt s a társulatnál adatokat szerzett be. Csongrádon már készen van a mérce, itt Szentesen nem lesz, hanem Mindszent alatt helyeznek el egyet.

— **Időjárásunk.** Nagy ideje, hogy lucskos időnk megváltozott és a fagy Erzsébet előtt beköszöntött. Csak egy szélfordulás kellett hozzá, hogy az ereszesurgáson jégcsappá fagyjon az eső viz. — Akárcsak szép asszonyok vagy lányoknak a maguk viseletét látnók. És ha nem tudnánk azt, hogy az isten semmiből teremtette a világot és előbb alkotta meg a földet, vizet, a csillagos eget és csak legutóljára, alkotása remekéül teremtette a nőt: akkor azt kellene hinnünk, hogy az időjárás a nők szeszélye után alkalmazkodik, nem pedig megfordítva. Így azonban a bibliát elfogadhatóbb bizonyítéknak kell elismernünk, mint a krónikások és szerelmések egykoru feljegyzéseit, a kik azt állítják, hogy a nők szeszélyei miatt bünhődik az emberiség a gyakori és gyors időváltozásban.

— **Lopás.** Mészáros János mágocsi uradalmi csárdás tulajdonát képező kunyhót ismeretlen tettesek f. hó. 8-án föltörték, onnan subát és több ingót eltolvajlottak. — A vizsgálat, nyomozás folyik, eddig eredménytelenül.

— **Tréfa!** Kovácsik Pál szegvári lakosnál jártak egy csikó históriájában a mult héten a csendörök, ott találták Nádos Mihály 150 frt érő csikóját. Kérdőre vonatván Kovácsik, bevallotta, hogy a csikó nem övé, őt azt tréfából vitte el Nádasitól, hogy megijessze. A csendörök azonban nem vették tréfára a dolgot és meg tették illetékes helyen a följelentést. Nem drága tréfa lesz-e ez?

— **A Magyar-Francia** biztosító részvénytársaság (Franco-Hongroise) életbiztosítási osztályához 1887. okt. hóban benyújtott 357 ajánlat 654,250 forint összegről és az előző hóról elintézetlenül maradt ajánlatokkal együtt kiállított 329 kötvény 545,630 frt biztosított összegről. Az 1887. év január 1-től okt. végéig 3604 ajánlat 6,344,600 frt összegről nyújtott be és 3289 kötvény 6,076,264 frt biztosított összegről állított ki.

Közgazdaság.

A szántás-vetés bevégezvük, a földmivelő — ki aránylag a legfüggetlenebb állásu — bevégezte munkáját, istenben vetett bizalommal kezdi azt rendszerint és az édes anyatermészet adja meg a munka gyümölcsét.

A földmivelés nálunk mindig kedvelt foglalkozás volt. Lehet, hogy őseinktől öröklött valami, hogy a földmivelés és azzal összefüggő teendők képezik főfoglalkozásunkat, lehet, hogy a földmiveléshez alkalmas talaj és viszonyok okozták e foglalkozás — nem túlterjedését — de bárhogy és bármi okon vagyunk is földmivelők, kétségtelen, hogy a foglalkozásnemek között a földmivelés szép, nemes, leginkább hasznosító és tényleg a lehető függetlenséget biztosító. A földmivelő élete: reménység — a jobb jövőbeni hit; és míg a hit — remény él, nem hagyják az embert, addig a kétségbeesés, a csüggedés réme nem képes rajtunk erőt venni.

Befejezvék tehát a jó aratás követelte munkák, befejezvék a jövő év aratásának alapföltételei: a szántás, vetés, ugarolás.

Jó termésünk eredménye azonban alig észlelhető, olcsó gabona árak, a fölösleges jószágállomány pocsék áron eladása, nem alapföltételei annak, hogy a földmivelő elégedett legyen. Födözte a gazda a legszükségesebbeket, egyesek tartozásaik egy részét lefizették, mások az esetleg rosszabb jövőre számítással félretettek valamit, ámde a földmivelő kedélye lehangozt.

Mindinkább meggyőződik a felől, hogy a régi magas gabona árak a jövőben elérhetők alig lesznek, teljes tudatával bir annak, hogy az új világrészek tultermelése ép úgy, mint az országszerte divo roz vasuti és közlekedési eszközök nehezítik, drágítják a forgalmat és hogy bizonyos fokig a védvám rendszer mellözése a gabona kereskedés terén ép úgy tönkre silányítják, mint nehezítik helyzetét a mindennap súlyosabb közterhek és magánszükséglet.

Nincs egyén, közület, avagy társaság, mely e bajokon segíteni képes volna, avagy akarna és így szomorú jövőnek nézünk elébe. Azt mondják azok, kik e viszonyokat alig ismerik, még kevésbé érzik azok káros következményét: le kell számolni a multtal. Új idők, új viszonyok!

De számításon kívül hagyják az illetők a főbb tényezőket. A föld örök ára, a haszonbéri összeg a régiek, a közterhek mindig nagyobbak, a munkaerő nemhogy gyarapodott, de még a gépek alkalmazását is számításba véve, fogyott, mert a művelés alá került földmennyiség nagyobb. Hová jut így a földmivelő? Új mívelési ágak meghonosítása, fejlesztése, takarékoság és józan gazdálkodás szép, hangzatos szólások, de az új mívelési ágakhoz új fogyasztó közönség is kell, hogy földmivelésünket fejlesszük, takarékosak, józan gazdák lehessünk, ahhoz pénz, olcsó hitel kellene. Ezek hiányának és nem is képzelhető, mily uton, módon lesz e hiányokon segítve.

Nyilttér.*)

Robiczek Mózesi

Budapest,

Paskesz Gabriella

Szeged,

JEGYESEK.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor, omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 36 perc reggel, 11 óra 2 perckor d. e.

Budapestre érkezik 2 óra 15 perc d. u., 7 óra 45 perc este.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 47 perc reggel, 11 óra 11 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 16 perc d. e., 3 óra 47 perc d. u.

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Mindszentre: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szentes felé: vasárnap és szerdán reggel 8 órakor.

Mindszentről—Szegedre: kedden és pénteken d. e. 10 óra előtt nem.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete

Budapest, Dorottya-utca 1. sz.

ajánl az

1887. évi december hó 1-én
leendő huzáshoz

BAZILIKA SORSJEGYEK

évenként 3 huzás.

LEGKÖZELEBBI HUZÁS

1887. DECEMBER 1-ÉN

Főnyeremény 100,000 frt.

Bazilika-sorsjegyeket

Készpénzfizetés mellett a hivat. napiárfolyamon.

Részletfizetésre:

3 dbot 18 havi részletre	á 1 frt 93 kr.
5 " 18 " "	á 3 " 23 "
10 " 16 " "	á 6 " 46 "

Már az első részlet lefizetése után az esetleges nyeremény kizárólag a részletiv tulajdonosát illeti.

Mindszinten megrendelések REX KÁROLY urnál a Phönix bizt. társ. képviselőjénél adhatók fel.

Kaiser-féle gomblyukkötő varrógépek

Kaiser-féle gomblyukkötő varrógépek kaphatók Felsenburg Benedek órásnál

Szentesen, (fő-utca, evangélikus egyház épületében).

Mindennemü varrógépekből dus raktárt tartok és ajánlom azokat a n. é. közönségnek havonként 5 frt részletfizetés megvételre öt évi jótállás mellett. A t. közönséget s különösen az iparosokat figyelmeztetem Phönix karikahajtó gépeimre, melyen egy a legerősebb, mint legvékonyabb szövetet egyenlő könnyűséggel lehet varrni, 25 százalékkal gyorsabban dolgozik mint más varrógép, azonkívül zajtalan járása van és oly célszerű, hogy minden más gépet kiszorít a versenyből.

Az érdeklődők e gépek minőségéről nálam meggyőződést szerezhhetnek, érdekében állván mindenkinek oly gépet vásárolni, mely minél kevésbé van kopásnak kitéve.

Dusan berendezett arany, ezüst zseb- és mindennemü fali órákból álló raktáramra szintén felhívom a figyelmet, hol minden tárgy részletfizetésre is kapható, nemkülönben azok készítését és javítását jótállás mellett pontosan eszközölöm.

Kegyes pártfogást kér

FELSENBURG B.

órák és varrógép raktáros Szentesen.

Eredeti Howe, Singer, V. Wilson, Phönix karika és kézi varrógépek.

Havi, vagy heti törlesztés